

Poznań, 21 lutego 2022 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

NP-II.4131.1.39.2022.4

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 lit. g w zakresie zwrotu: „dowodu uiszczenia opłaty targowej,” załącznika do uchwały nr XLV/478/2022 Rady Miejskiej Koła z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 26 stycznia 2022 r. Rada Miejska Koła podjęła uchwałę nr XLV/478/2022 w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 7 ust. 1 pkt 11, art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 2 pkt 4 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) oraz art. 3 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 29 października 2021 roku o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (Dz. U. z 2021 r. poz. 2290)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 27 stycznia 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Do wyznaczenia w drodze uchwały miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników upoważnia radę gminy przepis art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (Dz. U. poz. 2290), zwanej dalej „ustawą”. Wyznaczając miejsce, o którym mowa w ust. 1, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności dogodną komunikację, bliską lokalizację

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

z centrum danej gminy lub miasta lub bliską lokalizację miejsc atrakcyjnych turystycznie (art. 3 ust. 2 ustawy). Ponadto, stosownie do zapisów art. 5 ustawy: „Rada gminy uchwała regulamin określający zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach, o których mowa w art. 3 ust. 1”.

Rada jako podstawę materialnoprawną podjęcia uchwały przywołała także przepis art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.), zwanej dalej „u.s.g”, który upoważnia organy gminy do wydawania aktów prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Mocą badanej uchwały Rada Miasta Koła na miejsce do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników wyznaczyła „teren targowiska miejskiego w Kole usytuowany przy pl. Narutowicza” (§ 1 uchwały). Rada uchwaliła także „zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonym miejscu, o którym mowa w § 1” w formie regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały, zwanego dalej „Regulaminem”.

W myśl § 5 lit. g Regulaminu: „Osoba prowadząca sprzedaż na wyznaczonym miejscu ma obowiązek: [...] posiadania dowodu uiszczenia opłaty targowej, dowodu opłaty podatku od nieruchomości”. W ocenie organu nadzoru, przepis ten, w zakresie odnoszącym się do obowiązku posiadania dowodu uiszczenia opłaty targowej, został wydany z istotnym naruszeniem prawa.

Podkreślenia wymaga, że badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach ustaw. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11; CBOSA). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Ustawodawca, określając w ustawie ułatwienia w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach, zdecydował także o zwolnieniu od opłaty targowej. Mocą art. 7 ustawy zmieniony został przepis art. 16 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.), zwanej dalej „u.p.o.l.”. Przepis ten z dniem 1 stycznia 2022 r. otrzymał brzmienie (obowiązujące na dzień podjęcia badanej uchwały): „Art. 16. Zwalnia się od opłaty targowej: 1) osoby i jednostki wymienione w art. 15 ust. 1, które są podatnikami podatku od nieruchomości w związku z przedmiotami

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

opodatkowania położonymi na targowiskach; 2) rolników i ich domowników prowadzących w piątki i soboty handel w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (Dz. U. poz. 2290)". Przywołany tu przepis art. 2 pkt 4 ustawy definiuje „handel” jako „proces sprzedaży polegający na wymianie produktów rolnych lub spożywczych oraz wyrobów rękodzieła wytworzonych w gospodarstwie rolnym na środki pieniężne”.

Rada, realizując upoważnienie zawarte w art. 3 i art. 5 ustawy, jak również w art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. (jeżeli miejscem wyznaczonym do prowadzenia handlu jest – jak w niniejszej sprawie – targowisko miejskie będące obiektem użyteczności publicznej) winna respektować bezwzględnie obowiązujące przepisy ustaw, w tym art. 16 pkt 2 u.p.o.l.

Tymczasem Rada Miejska Koła w § 5 lit. g Regulaminu zobowiązała osoby prowadzące sprzedaż na wyznaczonym miejscu do „posiadania dowodu uiszczenia opłaty targowej”, co pozostaje w wyraźnej sprzeczności z art. 16 pkt 2 u.p.o.l. Uchwalając kwestionowaną regulację, rada działała z naruszeniem granic upoważnienia wynikającego z art. 5 ustawy oraz art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. w związku z art. 16 pkt 2 u.p.o.l. Uchybienie to ma charakter istotnego naruszenia wymienionych przepisów ustaw i rodzi konieczność stwierdzenia nieważności wadliwej regulacji w zakresie wskazanym w sentencji.

W tym stanie rzeczy, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest w pełni uzasadnione.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
/-/ Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:
Rada Miejska Koła
Burmistrz Miasta Koła

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117